Euskal Herriko Ahotsak
ahotsak.com

Jose Mari Cruceta Alberdi

Eibar, Gipuzkoa
(1930-2002)

Aurkibidea

Biografia

Eibarko Estaziño kalean jaiotakoa, Kruzetaneko etxean. Oraindik ume txikia zela Errepublikaren aldarrikapenaren inguruko ospakizunak bete-betean bizi izan zituen (garaiko argazki ezagun batean agertzen da). Familia kontuak asko interesatzen zitzaizkion eta, ondorioz, oso ondo ezagutzen zituen: jatorria, Kruzetaneko etxearen sorrera, Kafearen hastapenak, aita Perikok martxan jarri zuen Kruzetaneko zinea... Artean umea zela tokatu zitzaion Gerra Zibila bizitzea; Eibarren lehenengo, Toledon geroxeago. Gerra osteko Eibar haustuta ikusi zuen Toledotik bueltan, eta berreraikitzeko lanak gertutik jarraitu zituen. Ikasle bikaina, Armeria Eskola amaitu eta, eibartarren izaera ekintzaileari eutsiz, enpresa munduan lan izugarria egin zuen. Eibartar peto-petoa, `Eibar ´ aldizkariaren arduradun nagusia izan zen urte askoan. Eibarren zendu zen 2002ko urrian.

Zintak

AB-114

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Laspiur Zabala, Imanol
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: CD

AB-115

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Laspiur Zabala, Imanol
- **Data**: 1998-01-01
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: CD

AB-214

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-01-28

- **Iraupena**: 52 min
- **Euskarria**: Hi8

AB-215

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-02-04
- **Iraupena**: 67 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Unamuno, Arianne

AB-216

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-02-14
- **Iraupena**: 93 min
- **Euskarria**: Hi8

AB-217

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-02-21
- **Iraupena**: 117 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

AB-218

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-03-06
- **Iraupena**: 82 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

AB-219

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2000-03-20
- **Iraupena**: 93 min
- **Euskarria**: Hi8
- **Kodifikatzailea**: Lizeaga, Irati

AB-220

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier
- **Data**: 2001-01-15
- **Iraupena**: 76 min
- **Euskarria**: Hi8

AB-221

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Alberdi Bilbao, Itziar - Sarasua Aranberri, Asier

- **Data**: 2001-01-15
- **Iraupena**: 36 min
- **Euskarria**: Hi8

AB-611

- **Proiektua**: Egoibarra - Eibartarren Ahotan
- **Elkarrizketatzailea(k)**: Sangroniz, Mikel
- **Data**: 2000-01-24
- **Iraupena**: -
- **Euskarria**: Audio Analog

Pasarteak

1. Aitaren eta amaren jatorriak

- **Erref**: AB-214/003
- **Iraupena**: 0:05:04. **Hasi**: 00:02:12. **Bukatu**: 00:07:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Aitaren partetik eibartarra. 1760an hiru Kruzeta zeuden jada Eibarren. Nahasketa Kruzeta / Guruzeta. Errotariak. Aitita, Jose Mari `Errota´. Berak ere gaitzizen hori erabili izan du. 1820 inguruan, Jose Mari Kruzeta absolutisten teniente jenerala zen. San Luis-en 100.000 semeak sartu zirenean, Plazentziako armamentu fabrika hartu zuen. Jose Mari izena familian generazio batetik bestera. Aitaren ama, Arratetarra (eibartarra) zan. Amaren partetik Irurekoa. Iruretarren historia. Amandrea, Mikaela Ariznabarreta “Irure”. Aitita Elosukoa, Egiaga baserrikoa. Baina ama eibartarra.

2. Aititak "Kruzetaneko etxea" egin zuen

- **Erref**: AB-214/004
- **Iraupena**: 0:01:29. **Hasi**: 00:07:16. **Bukatu**: 00:08:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak

Laburpena:
Kruzetatarren etxea, Estaziño kaleko lehenengoa. Aita Txontan jaiotakoa. Aititaren lantegia izan zena, gero Karmeliten komentua izan zen. Txontatik Arraguetara, eta handik Estaziño kalera. Hilerria, gaur Banco Guipuzcoano dagoen lekuan egon zen. Aititak "Kruzetaneko etxia" egin zuen Estaziño kalean, eta gerotxoago antzokia eta tailer bat atzean.

3. "Casino Artista" euren etxean egon zen hasieran

- **Erref**: AB-214/005
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:08:45. **Bukatu**: 00:09:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Kafetegiak eta gozotegiak

Laburpena:
Aitita "Casino Artista"ko lehenengo atezaina izan zen. Kasinoa euren etxean egon zen hasieran. Etxearen banaketa kasinoan eta kafetegian pentsatuta egin zen (gela handiak, billarra jartzeko, adibidez). Aitita eta aita jenio bizikoak ziren. Itxura denez, aitita Kasinokoekin haserretu zen eta etxetik bidali zituen.

4. Kruzeta zinema eta inguruko lokalak

- **Erref**: AB-214/006
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:09:42. **Bukatu**: 00:11:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:
Kruzeta zinema. Zinema gainean galeria bat zegoen. Bertan azkenengoz eskopeta tailer bat egon zen. Alokatu egiten zituzten lokalak. Pagei kaleko Klinika egon zen lekuan ere tailerra egon zen. Antzokira nondik sartu eta irteten zen. Kafetegian, dantzaldiak egiten ziren batzuetan: aratusteetan, San Blasetan...

5. Aita antzokirako artista bila Bilbora

- **Erref**: AB-214/007
- **Iraupena**: 0:01:56. **Hasi**: 00:11:23. **Bukatu**: 00:13:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:
Aita grabatzailea zen lanbidez, baina gauez kafetegian laguntzen zuen. Eta antzokia ere berak organizatzen zuen: artisten bila joan... Orduko artistarik onenak bertatik pasatu ziren: Raquel Meller, Bracamonte... Kupletistak eta teatro konpainiak. Bilbon kontaktatzen zuen artistekin. Aitak ipini zuen teatroa martxan. Etxeak 100 urte baino gehiago ditu. Etxea egin eta gerotxoago ipini zen antzokia martxan.

6. Kruzeta kafetegiko pianola historikoa

- **Erref**: AB-214/009
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:13:58. **Bukatu**: 00:15:04
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Musika
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:
Garai bateko pianola erakusten du Jose Marik. Hasieran Kruzeta kafetegian erabiltzen zen eta gero zinema mutuan ere bai. Piano jotzailea: Isaias Hernando. Piano jotzailerik ez zegoenean zer egiten zen.

7. Kruzeta kafetegia; politikariak mahai-inguruan

- **Erref**: AB-214/010
- **Iraupena**: 0:01:01. **Hasi**: 00:15:04. **Bukatu**: 00:16:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:
Kafetegia non zegoen erakusten du Jose Marik. Kafetegiaren alde batean marmolezko mahai handi bat zegoen eta politikariak batzen ziren berriketarako: Inazio Anitua "Txistu", Gregorio Undabeitia, Justo Oria...

8. Kruzeta kafetegia; neskek moñoarekin dantza egin behar

- **Erref**: AB-214/013
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 00:17:51. **Bukatu**: 00:19:39
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk

Laburpena:
Kruzeta kafetegian aita edo aitaren arrebak egoten ziren. Teatroa aitak eramaten zuen. Kafetegian neskek ezin zuten moño barik dantza egin eta komunean gantxoak egoten ziren ilea txukuntzeko. Dantzaldirik ez zegoenean, mahaiak eta billarra ipintzen ziren berriz.

9. Eibarko lehenengo bonbila Orbearenean

- **Erref**: AB-214/014
- **Iraupena**: 0:02:29. **Hasi**: 00:19:39. **Bukatu**: 00:22:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria
- Herria, azpiegitura » Berrikuntzak » Argindarra eta ura

Laburpena:
Jose Mariren aitaren sasoian, goizeko seietan hasten zen beharra uda partean eta zortzietan andreak armosuarekin joaten ziren gizonengana tailerrera. Eibarren orduan armagintza eta grabatua ziren nagusi. Jose Mariren aita umea zenean, Don Inazioren klinika aurrean zegoen errotan ikusi zuen argindarra lehenengo aldiz. Herri guztia Azitain alderantz joan zen Orbearenean ipinitako lehenengo bonbila ikustera. Gertakari handia izan zen. Kafetegia kinkeekin argiztatzen zuten.

10. Espainiako artistarik onenak Kruzeta antzokian

- **Erref**: AB-214/017
- **Iraupena**: 0:02:06. **Hasi**: 00:24:12. **Bukatu**: 00:26:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Antzerkia
- Aisia » Taberna giroa » Beste lokal batzuk
- Lanbideak » Artistak

Laburpena:
Aita Bilbora joaten zen teatro konpainiak edo artistak kontratatzera. Eibarren Kruzeta Antzokia zen halako emanaldiak egiteko toki bakarra. Inguruko herrietatik jende asko etortzen zen. Espainiako artista onenak etortzen ziren. Emanaldiak noiz izaten ziren.

11. Maria Angela kalea

- **Erref**: AB-215/001
- **Iraupena**: 0:00:54. **Hasi**: 00:00:00. **Bukatu**: 00:00:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:
Maria Angela liberala zen eta merezi zuelako jarri zioten kale bati bere izena, ez batzuek esandako moduan, jatordu batengatik.

12. Dos de Mayo kalearen jatorria

- **Erref**: AB-215/002
- **Iraupena**: 0:03:18. **Hasi**: 00:00:54. **Bukatu**: 00:04:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak

Laburpena:
Maiatzaren 2an Bilbo askatu zuten liberalek, karlistengandik inguratuta zegoelako. Egun hura gogoratzeko ekitaldiak egiten ziren urtero. "Dos de Mayo" izena horregatik jarri zioten kale bati. 1939an gerra irabazi zutenek, eskuindarrek, ez zieten izena aldatu, uste zutelako Madrilgo gertaeragatik zela egun hori. Pena dauka kale batzuen izenak demokrazia heldu zenean aldatu izanagatik, "Dos de Mayo", Odonel eta Maria Angela. Odonel jeneralak Eibarko krisiari mesede egin zioten hainbat agindu eman zituen Madrildik.

13. Esteban Orbea zein zen

- **Erref**: AB-215/003
- **Iraupena**: 0:04:16. **Hasi**: 00:04:12. **Bukatu**: 00:08:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Esteban Orbea monarkikoa zen, kontserbadorea, ez frankista. Alkatea izan zen, etxeak egin zituen eta soldata eramaten zuela ospitalera. Oso herrikoia zen. Kalea kendu zioten.

14. Frankismo garaiko alkateak

- **Erref**: AB-215/004
- **Iraupena**: 0:04:06. **Hasi**: 00:08:28. **Bukatu**: 00:12:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Frankismoko alkateak. Esteban Orbea, Jabier Eguren, Antton Iraolagoitia, Jose Mari Etxeberria, Hernando... alkate normalak izan ziren, frankoren aldekoak izan arren. Gerra garaian eta ondorenean izan zirenak aipatzen ditu.

15. Aitaren azalpena karlistei buruz

- **Erref**: AB-215/006
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:15:02. **Bukatu**: 00:16:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Aitak karlistak zer ziren azaldu zion; lehenengo karlistadan txapel zuria eta borla berdea erabiltzen zuten eta foroak defendatzen zituzten; bigarrenean, foroak galdu eta kontzertu ekonomikoa jarri zuten; hirugarrenean, karlistada irabazi arren, kontzertu ekonomikoa kendu zuten.

16. Etxekoak ez ziren elizkoiak

- **Erref**: AB-215/007
- **Iraupena**: 0:03:12. **Hasi**: 00:16:37. **Bukatu**: 00:19:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren indarra

Laburpena:
Aitak esaten zion apaizak esandakoa egiteko, baina ez haiek egiten zutena. Amama ez zen elizkoia baina astean behin alaba bat bidaltzen zuen kandela bat piztera. Amama hilurren zegoeneko pasartea kontatzen du.

17. Beharginen bizimodua eta Astelehena frontoia

- **Erref**: AB-215/012
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 00:25:24. **Bukatu**: 00:28:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Kirola » Pilota

Laburpena:
Aita grabadorea zen ofizioz. Marrazketa artistikoa asko egiten zen Eibarren. Bere aita umea zenean, goizeko seietan jaiki eta lanera joaten ziren. Zortziak aldera, gosaria eramaten zieten emazteek edo seme-alabek. Astelehen goizetan jai hartzen zen. Pilotazaleak ikustera joaten ziren frontoira. Hortik dator izena.

18. Afari-merienda egiteko ohitura

- **Erref**: AB-215/013
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:28:06. **Bukatu**: 00:30:33
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Aisia » Taberna giroa » Tabernak eta jatetxeak

Laburpena:
Lantegitik irtendakoan, kafera joaten ziren. Mahaian eserita afari-merienda jan eta berbetan egoten ziren. Politikaz ere jarduten zuten. Zortzi orduko lan-jardunarekin aldatu omen zen ohitura hori, txikiteoak ordezkatu zuena.

19. Errepublikako banderaren ondoan

- **Erref**: AB-215/015
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 00:33:31. **Bukatu**: 00:34:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:
Guardia Zibilek errepublikako bandera zabaldu zutenean, bertatik bertara ikusi zuen, bere amaordearen besoetan zegoela. Urtebete zeukan orduan. Toribio Etxebarria ere han zen.

20. Estaziño kalea garrantzitsua zen

- **Erref**: AB-215/016
- **Iraupena**: 0:04:29. **Hasi**: 00:34:28. **Bukatu**: 00:38:57
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Goitarren eta Behetarren artean lehia egon izan da. Gauzarik garrantzitsuenak herriko goikaldean daude. Estaziño kalea oso garrantzitsua izan da. Elgeta errekadistia eta Turkua aipatzen ditu. Banketxeak, bitxidenda, grabadoreak, posta, medikua, zinema... zeuden Estaziño kalean. Bertan egiten zuten pasieran; Gerra ostean Calbetoian. Calbetoia Untzaga kalea zen eta Bittor Sarasketa Kale Barrixa.

21. Eibarko arkitektura

- **Erref**: AB-215/017
- **Iraupena**: 0:04:21. **Hasi**: 00:38:57. **Bukatu**: 00:43:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Kaleak, plazak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak

Laburpena:
Estaziño kalea hamabost urteren buruan eraiki zuten. Etxe baxuak eta kale zabala zen. Eibarko arkitekturari buruzko zehaztapenak ematen ditu. Mekolako etxeak oso baxuak ziren. Alemanian horrelakoak ikusi zituen.

22. Umetako oroitzapenak

- **Erref**: AB-215/019
- **Iraupena**: 0:03:46. **Hasi**: 00:46:00. **Bukatu**: 00:49:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak

Laburpena:
Umetako oroitzapenak. Bere lagunak izendatzen ditu. Etxeko neskamea, Genara, ama balitz moduan sentitzen zuen. Iraultza gertatu zenean, urrian, aitak leihoetan koltxoiak ipini zituen. Elgetako bidea egin zuteneko akordua dauka. Juan San Martinen laguna zen umetan. Iraultzaren garaiko pasarte bat kontatzen du.

23. Toledoko bizipenak gerra aurrean

- **Erref**: AB-215/020
- **Iraupena**: 0:02:54. **Hasi**: 00:49:46. **Bukatu**: 00:52:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea

Laburpena:
Familiarekin Toledora joan zen 1935ean. Politika aldetik giro bortitza zegoen. Toledoko oroitzapenak. Falangista baten semearen lagun egin zen eta harekin gertatutakoa kontatzen du. Lehenengo zezenketa Toledon ikusi zuen.

24. Gerra garaian Toledon

- **Erref**: AB-215/021
- **Iraupena**: 0:04:47. **Hasi**: 00:52:40. **Bukatu**: 00:57:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Gerraren hasiera
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Frente Popularrak hauteskundeak irabazi zituenean, Toledon ospakizun handia egin zen. Gerra hasi zenean, milizianoak Alcasarrean sartu ziren eta ondoren frankistak sartu ziren irailaren 28an. Oso gauza gogorrak ikusi zituen. Fusilamendu asko egin zituzten.

25. Eibar erretzen ari zenez, etxera

- **Erref**: AB-215/022
- **Iraupena**: 0:02:22. **Hasi**: 00:57:27. **Bukatu**: 00:59:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Osabak aitari telegrama bidali zion Eibar erretzen ari zela jakinarazteko. Erreketeen kamioian Toledotik Gasteizera etorri ziren eta handik Eibarrera. Maltzagako zubia apurtuta zegoen. Eibarko hondakinak ketan ikusi zituen.

26. Zinemaren bukaera

- **Erref**: AB-215/023
- **Iraupena**: 0:03:17. **Hasi**: 00:59:49. **Bukatu**: 01:03:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Zinema
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Borroka

Laburpena:
Zinemaren kontua Eibarko bonbardaketaren ondorioz bukatu egin zen. 1935ean osabaren esku utzi zuten zinema. Jose Antonio Agirreren laguna zen osaba. Bere aitak ez zuen jarraitu nahi izan. Bonbardaketaren ostean, eszenatokian Amuategi batailoiaren bandera ikusi zuen. Aitak ez zuen zinemarekin jarraitu nahi izan.

27. Falangea eta karlismoa bateratuta

- **Erref**: AB-216/010
- **Iraupena**: 0:03:53. **Hasi**: 00:22:55. **Bukatu**: 00:26:48
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak

- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Falangeak karlismoa jan zuen. Fraga Iribarne, Espainiako Barne Ministroa, izan zen karlismoarekin amaitzea lortu zuena.

28. Flechas y Pelayos, ekonomiaren susperraldia

- **Erref**: AB-216/012
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:29:04. **Bukatu**: 00:31:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:
Flechas y Pelayos, gerra garaian azaldu zen Eibarren. Gerra urteetan, fronteak aurrera egin zuenean, Eibarren lantegi batzuk martxan jartzen hasi ziren; Orbea lantegi horietako bat izan zen.

29. Umetako oroitzapenak: gerrako ekonomia

- **Erref**: AB-216/013
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:31:34. **Bukatu**: 00:32:46
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:
Umetako kontuak. Estazioan trenbide bat zegoen Orbea lantegira joateko. Orbeatik irteten ziren obusak gogoan ditu.

30. Gerra garaiko ekonomia

- **Erref**: AB-216/014
- **Iraupena**: 0:01:22. **Hasi**: 00:32:46. **Bukatu**: 00:34:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Bizikleta-fabrikak

Laburpena:
Gerra garaian bertan hasi ziren lantegi batzuk martxan; Orbea eta GAC, besteak beste. Pako Anituak berrantolatu zuen GAC lantegi guztia.

31. Eduardo Alberdi eta gerra zibila

- **Erref**: AB-216/016
- **Iraupena**: 0:03:16. **Hasi**: 00:36:04. **Bukatu**: 00:39:20
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Pacto de Santoña egin zutenerako Bilbo hartuta zegoen. Eduardo Alberdi, Ajuriagerrarekin eta beste hainbatekin batera, Euzkadi Buru Batzarreko (EBB) kideak ziren. EBB-ko kide guztiak preso egon ziren Dueson eta Euzko Jaurlaritza exilioan.

32. Abertzaletasunaren hastapenak Eibarren

- **Erref**: AB-216/019
- **Iraupena**: 0:01:16. **Hasi**: 00:44:43. **Bukatu**: 00:45:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Eibarren, gerra aurretik, familia abertzale gutxi batzuk zeuden. Don Policarpo Larrañagak ELArekin lan asko egin zuen, baita poxpoliñekin.

33. Eibarko giro politikoa

- **Erref**: AB-216/020
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 00:45:59. **Bukatu**: 00:47:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:
Abertzaletasunaren sendotzea Eibarren. Eibarko giro politikoa.

34. Errepublikaren inguruko gogoetak

- **Erref**: AB-216/021
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 00:47:43. **Bukatu**: 00:48:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:
Aitaren gogoetak Errepublikaren inguruan.

35. Abertzaletasuna Eibarren

- **Erref**: AB-216/022
- **Iraupena**: 0:01:00. **Hasi**: 00:48:16. **Bukatu**: 00:49:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Abertzaleak

Laburpena:
Abertzaletasunaren hastapenak Eibarren. Lehenengo abertzaleak herrian.

36. "Eibarko bihotza erreta zeguan"

- **Erref**: AB-216/024
- **Iraupena**: 0:01:04. **Hasi**: 00:50:05. **Bukatu**: 00:51:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
Eibarrera itzuli zirenean, dena erreta zegoela ikusi zuten. Erdigune guztia erreta eta haustuta.

37. Regiones Desvastadas eta herriaren antolaketa berria

- **Erref**: AB-216/028
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:55:13. **Bukatu**: 00:56:11
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Gerratik itzulera

Laburpena:
"Regiones Desvastadas"-ekoek errekaren ibilbidea aldatu zuten.

38. Umeen jolasak gerra ostean

- **Erref**: AB-216/029
- **Iraupena**: 0:03:21. **Hasi**: 00:56:11. **Bukatu**: 00:59:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Auzokoen arteko harremana
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Gerra ostean hondakinen artean ibiltzen ziren jolasean. Umeek ere gerrara jolasten zuten. Kale bakoitzean kuadrilla bat zegoen eta kuadrillen arteko borrokak egoten ziren.

39. Garraioak gerra ostean

- **Erref**: AB-216/030
- **Iraupena**: 0:04:18. **Hasi**: 00:59:32. **Bukatu**: 01:03:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Beste garraio batzuk

Laburpena:
Garraioak gerra ostean. Kamioi, taxi oso gutxi. Merkantzien garraioa trenez egiten zen. Herrigunean, garraioa zaldi eta gurdiekin egiten zen.

40. Umetako jokoak

- **Erref**: AB-216/031
- **Iraupena**: 0:01:34. **Hasi**: 01:03:50. **Bukatu**: 01:05:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak

Laburpena:
Umetako jolasak gerra ostean: kateka, ezkutaketan, txirikilarekin, tortolosekin eta kanikekin.

41. Umetako ibilerak

- **Erref**: AB-216/032
- **Iraupena**: 0:04:51. **Hasi**: 01:05:24. **Bukatu**: 01:10:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Jolasak
- Familia eta harremanak » Sexua eta generoa » Genero berdintasuna

Laburpena:
Neskak eta mutilak batera ibiltzen ziren jolasean, kale bakoitzean sortzen ziren kuadrilletan arabera. Trapuzko pilota batekin aritzen ziren, baita esku-pilotan eta futbolean.

42. Lagun-taldeak eta umetako kontuak

- **Erref**: AB-216/033
- **Iraupena**: 0:03:19. **Hasi**: 01:10:15. **Bukatu**: 01:13:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Umetako ibilerak; jolasak. Zinearen eragina. Kaleen arabera, kuadrillak edo lagun-taldeak sortu ziren; gaitzizenak: Bomba, Bombita.

43. Umetako jolasak errekan

- **Erref**: AB-216/035
- **Iraupena**: 0:02:58. **Hasi**: 01:16:47. **Bukatu**: 01:19:45
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Erreketan presak zeuden eta horietako bat Matxariakoa zen. Bertan ibiltzen ziren jolasean.

44. Gaztetako ibilerak errekan

- **Erref**: AB-216/036
- **Iraupena**: 0:01:28. **Hasi**: 01:19:45. **Bukatu**: 01:21:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Bainuak, errekak eta uretako jolasak

Laburpena:
Sagar-lapurretan kaletik gertu zeuden baserrietan joaten ziren. Gainera Matxaria eta Mandiola erreketan bainatzen ziren.

45. Lagun taldeak eta futbola

- **Erref**: AB-216/037
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 01:21:13. **Bukatu**: 01:22:09
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Lagun-taldeak eta futbola. Txantxa-zelaian izaten ziren futbol partidak.

46. Razionamentua; estraperloa

- **Erref**: AB-216/038
- **Iraupena**: 0:04:56. **Hasi**: 01:22:09. **Bukatu**: 01:27:05
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra ostean razionamentua, ia 1948rarte. Gosea. Estraperloa. Trenez ekartzen zituzten hainbat produktu, eta Olerriaga inguruan trenetik kanpo botatzen zituzten.

47. Gosea, razionamentua

- **Erref**: AB-216/039
- **Iraupena**: 0:02:45. **Hasi**: 01:27:05. **Bukatu**: 01:29:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra osteko egoera. Gosea eta razionamentua.

48. Gosea eta razionamentua gerra ostean

- **Erref**: AB-216/040
- **Iraupena**: 0:01:48. **Hasi**: 01:29:50. **Bukatu**: 01:31:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Herrira saltzera, erostera
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Inguruko herrietatik baserritarrak Eibarko merkatu plazara etortzen zirenean kontrol handia izaten zuten. Delegación de Abastos.

49. Sagar-lapurretan Matxaria inguruan

- **Erref**: AB-216/041
- **Iraupena**: 0:00:56. **Hasi**: 01:31:38. **Bukatu**: 01:32:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Sagar-lapurretan kaletik gertu zeuden baserrietara joaten ziren, Matxaria ingurura. Gaztaina-batzea.

50. Gaztetako ibilerak: Arratetik gora

- **Erref**: AB-217/002
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:03:45. **Bukatu**: 00:04:47
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Jolastera eta ibiltzera ohikoa zen Arrate gainera joatea. Bertan iturri bat zen eta errekaren jaiotza.

51. Berunezko txalupatxoa egiten

- **Erref**: AB-217/004
- **Iraupena**: 0:01:32. **Hasi**: 00:08:28. **Bukatu**: 00:10:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Kuadrilako bati berunezko itsasontziak egitea otu zitzaioneko anekdota.

52. Txantxa-zelaia

- **Erref**: AB-217/006
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:15:30. **Bukatu**: 00:18:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Txantxa-zelai izenaren inguruan dihardu pasarte honetan.

53. Mendi ingurua asko aldatu da

- **Erref**: AB-217/007
- **Iraupena**: 0:03:34. **Hasi**: 00:18:00. **Bukatu**: 00:21:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Inguruko herriak eta auzoak
- Baserria » Baserriko lanak » Mendiaren aprobetxamendua

Laburpena:
Egurraren beharra handia zen ekonomika zuten etxeetan, eta horrek mendi ingurua asko aldatu zuen. Errekak ere oso garbi.

54. Labaderoa eta Amuarrain haztegia

- **Erref**: AB-217/009
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:22:21. **Bukatu**: 00:24:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Itsasoa » Lan-tresnak eta azpiegiturak » Lan-tresnak
- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa garbitzea

Laburpena:
Labaderoa eta Amuarrain haztegia non zeuden. Ingurua asko aldatu da.

55. Loinak harrapatzera eta errekara

- **Erref**: AB-217/011
- **Iraupena**: 0:02:37. **Hasi**: 00:25:55. **Bukatu**: 00:28:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Errekako arrantza eta ehiza
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Gerraosteko arrantzarako joera. Errekara joaten ziren bainatzera Debara beharrean, trenez joan behar baitzen. Bergarako estazioa.

56. Ferrocarriles Vasco-Navarros

- **Erref**: AB-217/012
- **Iraupena**: 0:02:17. **Hasi**: 00:28:32. **Bukatu**: 00:30:49
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Jantzi eta orraztu » Arropa eta oinetakoak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Dena trenean egiten zen, leku jakin batera joateko denbora asko behar zen ordea. Gerraostean Bergaran oinetakoak erosteko ohitura.

57. Bergara: lehenik trena, gero autobusa

- **Erref**: AB-217/014
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:31:09. **Bukatu**: 00:32:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autobusak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Bergarako tren geltokia oso garrantzitsua zen herrian. Komuikamide garrantzitsuenetakoa zen. Ondoren autobusak iristen hasi ziren.

58. Gasolina falta zenekoa

- **Erref**: AB-217/015
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 00:32:21. **Bukatu**: 00:33:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak

Laburpena:
Autoak gasogenoaz ibiltzen ziren, gasolina faltaren aurrean.

59. Elgoibarren futbolean eta dantzan

- **Erref**: AB-217/017
- **Iraupena**: 0:02:17. **Hasi**: 00:33:44. **Bukatu**: 00:36:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Gaztetako ibilerak

Laburpena:
Futbolzaletasuna piztu zen herrian, eta Elgoibartik oinez joaten ziren oinez futbola ikustera. Ondoren Elgoibarko plazan dantzan gelditzen ziren. Lau eibartar joan ziren Espainiako Selekzioan jolastera.

60. "Sociedad Deportiva Eibarresa"ren sorrera

- **Erref**: AB-217/018
- **Iraupena**: 0:02:27. **Hasi**: 00:36:01. **Bukatu**: 00:38:28
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola

Laburpena:
Industria garatzen hasi eta jendea dirua irabazten hasi zen. Horrela, "Sociedad Deportiva Eibarresa" sortu zen.

61. Pio Zulaikak lehen labe elektrikoa

- **Erref**: AB-217/020
- **Iraupena**: 0:00:30. **Hasi**: 00:41:11. **Bukatu**: 00:41:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Baserria » Baserriko lanak » Garia
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Eibarko lehen labe elektrikoa asmatuz zuen Pio Zulaikak, etxean ogia egiteko.

62. Eibarko Kirol Elkarteko "Los Halcones de la Sierra"

- **Erref**: AB-217/022
- **Iraupena**: 0:04:01. **Hasi**: 00:43:17. **Bukatu**: 00:47:18
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola » Futbola
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Aitak gaitasun urritua zuen, eta horrek diru-arazoak eman zizkien. Osabak olioa eta telak bidaltzen zizkien Toledotik. Eibarko Kirol Elkartean talde bat egin zuten "Los Halcones de la Sierra".

63. Kupoarekin estraperloan

- **Erref**: AB-217/023

- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:47:18. **Bukatu**: 00:49:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Eibarren tailer txiki asko ireki zituzten, haien artean, Alfa, Orbea... dena saltzen omen zen, nahiz eta produktuak akatsdunak izan. Material kupoa izatea zen garrantzizkoena, eta tailerren artean kupoaren salerosketa ematen zen.

64. "Torloju okerra be saldu iten zan"

- **Erref**: AB-217/024
- **Iraupena**: 0:02:33. **Hasi**: 00:49:21. **Bukatu**: 00:51:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak

Laburpena:
Gerraren ondorioz produktu okerrak ere saldu egiten ziren, dirua egiteko. Eibarren hamaika lantegi zeuden, bizikletak egiten zituztenak tartean. "La época de la bicicleta" deitu zitzaion garai honi.

65. Eibarko zenbait lantegi

- **Erref**: AB-217/025
- **Iraupena**: 0:01:12. **Hasi**: 00:51:54. **Bukatu**: 00:53:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Eibarko eskopeta lantegien inguruan dihardu. Eibarko beste lantegi batzuk.

66. Lotan ere makinen zarataz

- **Erref**: AB-217/026
- **Iraupena**: 0:01:57. **Hasi**: 00:53:06. **Bukatu**: 00:55:03
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Ekonomia eta industria » Boom industriala

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Errelebotan egiten zen lan, egunez zein gauez. Argindar falta. Zaratatsuak ziren lantegi asko gauez, batez ere forjak. Alfak itsaspeko baten motorra erosi zuen.

67. Armagintza batez ere gerraurrean

- **Erref**: AB-217/027
- **Iraupena**: 0:01:47. **Hasi**: 00:55:03. **Bukatu**: 00:56:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Aisia » Kirola » Txirrindularitza
- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Gerra garaian armak fabrikatzea debekatu egin zuten denbora batez, eta gerraostean txirrindek hartu zuten indarra herrian.

68. Egun osorako ogi zati bat

- **Erref**: AB-217/029
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 01:02:19. **Bukatu**: 01:04:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Elikadura » Jatekoa eta edatekoa
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Peronek tratua egin zuen Francorekin. Ondorioz, egun osorako ematen zitzaien ogia txiki-txikia izaten zen.

69. Estankoak gerrako alargunentzat

- **Erref**: AB-217/030
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 01:04:32. **Bukatu**: 01:06:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Alarguntasuna
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian

Laburpena:
Gerrako alargunei estankoa eman zitzaien, Eibarren ere bai. Margaritaren denda izaten zen Eibarren kasu honetakoa.

70. Hilero 40 pezetako beka

- **Erref**: AB-217/032
- **Iraupena**: 0:03:54. **Hasi**: 01:09:06. **Bukatu**: 01:13:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Umetako kontuak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Eskolara herritik kanpo
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
1944. urtean Batxillegorko 3. urtea egin zuen. Ohikoa Gasteizen ikasten jarraitzea zen. Azterketa berezi bat egiten zen. Hilabeteko 40 pezetako beka lortu zuen.

71. Gerra garaiko manifestazioak

- **Erref**: AB-217/034
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 01:13:19. **Bukatu**: 01:16:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra denboran Bilbo erori zenean, manifestazioak egiten ziren, presoak herrian zehar paseatuz. Desfile militarra ere izaten zen.

72. Prozesioak fusilekin eskoltatuta

- **Erref**: AB-217/035
- **Iraupena**: 0:00:36. **Hasi**: 01:16:01. **Bukatu**: 01:16:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Eliza giroko ospakizunak

Laburpena:
Gerra garaian eta gerraostean prozesioak fusilekin eskoltatuta egiten ziren.

73. Francok hiri handiak hartzean, eskolan jai

- **Erref**: AB-217/037
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 01:16:51. **Bukatu**: 01:19:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Manifestazioak egiten ziren Francok hiri handiak hartzen zituenean, eta eskolan ere jai izaten zuten umeek. Maistra eta maisu nazional guztiak kendu egin zituzten eskoletatik. Hauek eskola partikularrak ematen hasi behar izan zuten askotan, dirua irabazi ahal izateko.

74. Eibarko umeak Errusiara

- **Erref**: AB-217/038
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 01:19:21. **Bukatu**: 01:20:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Gerra zibila (1936-1939)
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Politika eta Franco

Laburpena:
Gerra zela eta 3-4 urtez eskola gabe gelditu ziren ume asko eta asko. Eibartik ume asko joan omen ziren Errusiara. Salbokondukturik gabe ibiltzea ezinezkoa izan ohi zen. Hura lortzeko, ordea, falangista izan behar zen.

75. Euskararen inguruan idazteagatik poliziak atxilotu

- **Erref**: AB-217/039
- **Iraupena**: 0:00:57. **Hasi**: 01:20:19. **Bukatu**: 01:21:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Euskara eta politika
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Egunkari, liburu eta elikula guztiak zentsuratuta zeuden, eta oso kontrolaturik. Bi aldiz eraman zuten Jose Mari poliziarengana euskararen inguruan idazteagatik.

76. Sozialistak, zeharo beldurturik

- **Erref**: AB-217/040
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 01:21:16. **Bukatu**: 01:23:41
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Eibar herri sozialista bazen ere, gerra garaian Francoren garaipenak ospatzen zituzten, bandera eta manifestazio eta guzti. Oso beldurturik zeuden sozialistak, askok alde egin zuten atzerrira.

77. Atxilotuak ezin herrian sartu

- **Erref**: AB-217/042
- **Iraupena**: 0:01:09. **Hasi**: 01:24:50. **Bukatu**: 01:25:59
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ihes egin beharra
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Gerra garaian atxilotu eta ondoren libre geratutako sozialistek ezin zuten herrian sartu. Jose Mariren osabak berak Amorebietan bizi behar izan zuen.

78. Osaba atxilotu zutenekoa

- **Erref**: AB-217/044
- **Iraupena**: 0:01:30. **Hasi**: 01:27:20. **Bukatu**: 01:28:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Edorta alberdi senidea zigortu zutela konturatu ziren kontrabandoa eramaten zion emakume bati esker.

79. Meza nagusia latinez

- **Erref**: AB-217/046
- **Iraupena**: 0:02:40. **Hasi**: 01:30:35. **Bukatu**: 01:33:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Toledotik etorritakoan ez zekien euskaraz, ezta emazteak ere. Fraileetan meza nagusira eramaten zituzten. Dena latinez egiten zen meza nagusia.

80. Mezetan euskara ikasten

- **Erref**: AB-217/048
- **Iraupena**: 0:01:08. **Hasi**: 01:33:18. **Bukatu**: 01:34:26
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak

Laburpena:
Amandrea haiekin bizi zen, eta mezetako liburu bat zuen honek euskaraz. Jose Marik liburua hartu eta mezetan ateratzen zuen, euskarazko eta latinezko bertsioak alderatuz. Hala hasi zen euskararekin kontaktua izaten.

81. Lehengusua errekete sartu zenekoa

- **Erref**: AB-217/049
- **Iraupena**: 0:01:58. **Hasi**: 01:34:26. **Bukatu**: 01:36:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Erreketeak
- Ekonomia eta industria » Kanpora lanera
- Euskara » Euskararen egoera
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxeko giroa

Laburpena:
Toledon bizi zirenean, Felipe osabak ez zuen euskaraz hitz egiten. Haren semeak, aldiz, Eibarren euskaraz ikasi zuen, udako oporretan. Errekete sartu zen.

82. Lehengusuari "maketo"

- **Erref**: AB-217/050
- **Iraupena**: 0:01:44. **Hasi**: 01:36:24. **Bukatu**: 01:38:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Udala

Laburpena:
Toledoko lehengusua irakaslea zen, baina idazkari izateko ikastaro bat egin zuen eta Atxondoko Udalera bidali zuten idazkari lanera. Hango herritarrek (gehienak baserritarrak) "Maketo" deitu zioten, halakoxe itxura zuelako, baina lehengusuak euskaraz bazekiela eta kontuz ibiltzeko esan zien.

83. Karlistaldian abadea pistolarekin mezara

- **Erref**: AB-217/051
- **Iraupena**: 0:01:23. **Hasi**: 01:38:08. **Bukatu**: 01:39:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Politika » Jarrera politikoak » Karlismoa, liberalismoa

Laburpena:
Aitaren eskola garaian eraztuna zegoen, euskaraz hitz egiteagatik zigor moduan erabiltzeko. Karlistadetan, aldiz, abadeak pistola eskuan eramatzen zituen umeak elizara.

84. Fraileak, malguak

- **Erref**: AB-217/052
- **Iraupena**: 0:00:53. **Hasi**: 01:39:31. **Bukatu**: 01:40:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizkizunak eta otoitzak
- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Elizaren jarrera

Laburpena:
Patioan euskaraz egiteko aukera zuten, fraileek ez baitzituzten zigortzen. Errosarioa egunero errezatzen zuten.

85. Abadeak gogor zigortu zituenekoa

- **Erref**: AB-217/053
- **Iraupena**: 0:03:49. **Hasi**: 01:40:24. **Bukatu**: 01:44:13
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
8 bat urte zituela, beste hiru lagunekin batera, Historia Sakratua ikasten jarri zituen abadeak. Rakel ondo esaten ez jakiteagatik zigortu kidea zigortu zuten, eta barrezka egoteagatik gainontzekoak.

86. Frantseseko lekzioan lo hartu

- **Erref**: AB-217/055
- **Iraupena**: 0:02:13. **Hasi**: 01:46:14. **Bukatu**: 01:48:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Jose Antonio Guisasolak frantseseko lekzioan lo hartu zueneko anekdota.

87. Armeria eskolako zuzendaria, tradizionalista

- **Erref**: AB-218/002
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:03:00. **Bukatu**: 00:05:51
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Eibarren Seccion Femeninarik ez zegoen, aldiz mutilak, 'Flechas y Pelayos', bai. Eskolan instrukzioa egiten zuten. Eskolako zuzendaria militarra zen. Jose Mari sartu zenean Juan Urizar zen zuzendaria.

88. Armeria eskolarako irakasle beharra

- **Erref**: AB-218/003
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:05:51. **Bukatu**: 00:08:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeria eskolan irakasle falta zegoen. 1945. urtean izan zen Francoren denborako lehen greba Eibarren, Armeria eskolarako maisuak eskatzeko. Hori ikusita, zuzendaritzak azterketa batzuk antolatu eta irakasle berriak sartu ziren eskolara, tartean Beltran, etorkizunean zuzendari izango zena.

89. Armeriako irakasleak

- **Erref**: AB-218/004
- **Iraupena**: 0:03:27. **Hasi**: 00:08:07. **Bukatu**: 00:11:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Maisu-maistrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Beltran eta Martinez, biak, arabarrak ziren. Maisu onak. Matematikakoak plaza hartu eta alde egin zuen.Lana utzi baino egun bat lehenago makina bat problema eman zizkien etxean egiteko.

90. Armeria, estatu mailakoa

- **Erref**: AB-218/005
- **Iraupena**: 0:02:28. **Hasi**: 00:11:34. **Bukatu**: 00:14:02
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeria eskola izugarri aldatu zen irakasle berriak sartu zirenean, 1945.

urtean. Eduki aldetik maila altuagoa zen. Urizar zuzendaria Beltranek ordezkatu, eta eskola handitu nahi izan zuen. Estatu mailako eskola bilakatu zen.

91. Armeria eskola, fundamentuzkoa

- **Erref**: AB-218/007
- **Iraupena**: 0:01:43. **Hasi**: 00:14:13. **Bukatu**: 00:15:56
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Ikasgaiak eta ikasmateriala
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
1944an sartu eta 48an atera zen Armeria eskolatik. Beka bati esker sartzea lortu zuen. Gerra denboran gelditu egin zen eskola, baina bukatu eta segituan jarri zen berriro martxan.

92. Lehen euskarazko peritu azterketa

- **Erref**: AB-218/009
- **Iraupena**: 0:01:51. **Hasi**: 00:16:31. **Bukatu**: 00:18:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Euskara » Euskararen egoera
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Mekanika ikasi zuen Armeria eskolan, eta libre moduan peritu lanetan hasi zen. Peritu eskolako lehen euskarazko azterketa egin zuen Jose Marik, 1954. urtean.

93. Grebako zigorra barkatu zutenekoa

- **Erref**: AB-218/010
- **Iraupena**: 0:01:21. **Hasi**: 00:18:22. **Bukatu**: 00:19:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Zigorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeria eskolarako irakasleak eskatzeko greba egin zuten Armerian, eta greba egin zutenak zigortu egin zituzten ondoren. Igandetan eskolara jaotea zen zigorra, baina grebalariek arrazoi zutenez, barkatu egin zituzten.

94. Eskolatik 'Formacion del espiritu Nacional' kendu zutenekoa

- **Erref**: AB-218/011
- **Iraupena**: 0:04:25. **Hasi**: 00:19:43. **Bukatu**: 00:24:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Jarrera politikoak » Falangistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Eskolan 'Formacion del espiritu Nacional' emango zutela jakinaraztean, ikasleek ez zuten batere ondo hartu, eta eskolatik atera egin ziren ikasleak, kontra egiteko. Zuzendariak, polemikarik nahi ez eta gaia kendu egin zuen.

95. Eibarko ereserkia abestu behar

- **Erref**: AB-218/012
- **Iraupena**: 0:02:16. **Hasi**: 00:24:08. **Bukatu**: 00:26:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kantak » Bestelako kantak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Esteban Bolumbururi buruzkoak. Eibarko ereserkia abestarazten zien.

96. Lehenengo Armeria eskola

- **Erref**: AB-218/014
- **Iraupena**: 0:01:02. **Hasi**: 00:27:53. **Bukatu**: 00:28:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeriako lehenengo tokia 'Museo de Armas' tokian zen. Erdia museoa eta beste erdia marrazketa klaseak emateko erabiltzen zen.

97. 'Eibar y la zona armera'

- **Erref**: AB-218/016
- **Iraupena**: 0:04:02. **Hasi**: 00:30:10. **Bukatu**: 00:34:12
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Familia eta harremanak » Herriko giroa

Laburpena:
Eibarko industria ferreteria egiten hasi zen, eta gero bizikletak ere bai. Zenbait bizikleta lantegi. Armagintza ere indartsua zen herrian, batez ere eskopetetan.Tailer txiki asko zeuden. Star arma Gasteizera mugitu zen.

98. Armeria eskolara estatuko jendea

- **Erref**: AB-218/018
- **Iraupena**: 0:01:39. **Hasi**: 00:35:29. **Bukatu**: 00:37:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Inguruko jendea joaten zen Eibarrera Armeria eskolan ikastera. Fama handikoa zen Espainiar estatuan. Mekanikara bideratutako eskola zen, armagintza alde batera utzita.

99. Armerian sartzeko azterketa egin behar

- **Erref**: AB-218/019
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 00:37:08. **Bukatu**: 00:39:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Azterketa bat pasa behar izaten zen Armeria eskolan sartzeko. Horrek prestigio handia ematen zion eskolari eta ikasleei. Jose Mariren kasuan 65 ikasletik 18 bat ikaslek bukatu zituzten ikasketak.

100. Bankuek tailerrak irekitzen lagundu

- **Erref**: AB-218/020
- **Iraupena**: 0:01:07. **Hasi**: 00:39:10. **Bukatu**: 00:40:17
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Itsasoa » Lehorreko lanak » Diru kontuak

Laburpena:
Bankuak mailegua ematea erraza zen, ondorioz, asko ziren mailegu honi esker tailerrak ireki zituztenak.

101. Laneko tratuak kalean egiten ziren

- **Erref**: AB-218/021
- **Iraupena**: 0:01:15. **Hasi**: 00:40:17. **Bukatu**: 00:41:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Langileen arteko harremana eta langile-mugimenduak

Laburpena:
Bizikletentzat errekanbioa eta ferreteria industria ere lantzen hasi ziren Eibarren. Egiten zituzten tratu guztiak kaleak egiten omen zituzten.

102. Konpresoreen sorrera, Eibarren

- **Erref**: AB-218/022
- **Iraupena**: 0:00:58. **Hasi**: 00:41:32. **Bukatu**: 00:42:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Konpresoreak Eibarren sortu omen ziren. Miguel Carrerasek sortakoa. ABC. Samur. Puska.

103. 'Patria' idazteko makinak

- **Erref**: AB-218/023
- **Iraupena**: 0:01:46. **Hasi**: 00:42:30. **Bukatu**: 00:44:16
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Idazteko makinen fabrika sortu zuten, Patria izenekoak. Imperial Española. Indibidualismoa nagusi.

104. Indibidualismoa Eibarren

- **Erref**: AB-218/024
- **Iraupena**: 0:01:18. **Hasi**: 00:44:16. **Bukatu**: 00:45:34
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Gerra bukatutakoan, demokrazia blokeaturik zegoenez, tailer asko sortu ziren Eibarren. Indibidualistak izan omen dira eibartarrak industrian, eta horregatik ez omen zitzaion Armeria eskolari lagundu.

105. Igerilekuen lurra Alfarentzat

- **Erref**: AB-218/025

- **Iraupena**: 0:01:03. **Hasi**: 00:45:34. **Bukatu**: 00:46:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Alfak 1944-48 urte bitartean garapen handia izan zuen. Lurrak behar zituela eta herriko igerilekuak erabili zituzten horretarako.

106. Industria dibertsifikatu

- **Erref**: AB-218/027
- **Iraupena**: 0:01:49. **Hasi**: 00:57:05. **Bukatu**: 00:58:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Alfak bezala, beste zenbait lantegik ere arrakasta izan zuten. Torloju lantegiak ere bazeuden. Berri Industriak. Eibarko industriaren dibertsifikazioa. Bizikletak, armak eta josteko makinak.

107. Eibarrek lanerako espiritua

- **Erref**: AB-218/028
- **Iraupena**: 0:02:14. **Hasi**: 00:58:54. **Bukatu**: 01:01:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
1944-60 urte bitartean lanerako espiritu handia omen zuen Eibarrek. Armeria eskola oinarri garrantzitsua zen horretarako.

108. Bizikleten osagarriak Eibartik kanpo

- **Erref**: AB-218/029
- **Iraupena**: 0:02:02. **Hasi**: 01:01:08. **Bukatu**: 01:03:10
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Bizikletak eibarren, baina osagarriak Eibartik kanpo egiten ziren, edo bestela erosi. Torlojugintza ere asko zabaldu zen, tailer txikiek tailer handientzat lan egiten baitzuten.

109. Tailer indartsuak Eibarren

- **Erref**: AB-218/030
- **Iraupena**: 0:04:17. **Hasi**: 01:03:10. **Bukatu**: 01:07:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Lorenzo Zabalak egin zituen lehenengo motorrak. Kaskoak eta Laster konpasak. Star eta Victor Sarasketa.

110. Laguntzarik gabe, industriarik ez

- **Erref**: AB-218/032
- **Iraupena**: 0:00:49. **Hasi**: 01:08:01. **Bukatu**: 01:08:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Banku aldetik eta makinaria aldetik emandako maileguei esker sortu zen Eibarko industria eta garapena. Konfiantzazko tratua baitzen nagusi.

111. Makinak kontrabandoan

- **Erref**: AB-218/033
- **Iraupena**: 0:03:18. **Hasi**: 01:08:50. **Bukatu**: 01:12:08
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Blokeo ekonomikoa zela eta, ekoiztutako produktuen kopuru txiki bat bakarrik esportatzen zen. Jasotako dibisa ez zen nahikoa izaten makinak kanpoan erosteko, eta askotan kontrabandoan ekartzen zituzten makinak, zatika, ondoren Eibarren berriro montatzeko.

112. Madrilen atzerriko makinak

- **Erref**: AB-218/034
- **Iraupena**: 0:02:42. **Hasi**: 01:12:08. **Bukatu**: 01:14:50
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Kontrabandoa
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
1954an Parisera joan zen Jose Mari lan kontuak zirela eta. Don Emilio Caprile ezagutu zuen bertan, bisitatu zuen lantegiko nagusia, gerratik ihesi joan zena.

113. VESPA (Villaverde Estraperlea Sin Pagar Aduanas)

- **Erref**: AB-218/035
- **Iraupena**: 0:02:41. **Hasi**: 01:14:50. **Bukatu**: 01:17:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Bizikletak egitetik motor-bizikletak egitera pasa ziren Eibarren. Vespa motorra egiten hasi zen Francoren suhia, Eibarren, aldiz, Lambrettak.

114. Kanpoko jendea eskulanean aritzera

- **Erref**: AB-219/002
- **Iraupena**: 0:01:17. **Hasi**: 00:02:10. **Bukatu**: 00:03:27
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Kanpoko jendearekin harremana
- Ekonomia eta industria » Boom industriala

Laburpena:
1948-53 bitartean jendea Eibarrera joaten hasi zen. Baina ez zegoen lekurik etxe eta lantegientzat. Eskulanean lanean aritzera joaten zen batez ere jendea.

115. Sabotajea soldadutzan

- **Erref**: AB-219/003
- **Iraupena**: 0:02:51. **Hasi**: 00:03:27. **Bukatu**: 00:06:18

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Soldadutza
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Gertaera izugarriak eta ezbeharrak

Laburpena:
Pegaso kamioiak jarri zituen Francok Madrilen. Garraioak garatzen joan ahala, garraioak egiteko kalitatezko materialaren eskaria igo zen. Jose Mari soldadutzan zela, alemaniarrak joan eta sabotaje baten ondorioz, hiru gizon hil ziren.

116. Blokeo ekonomikoaren ondoren tailerrak itxi

- **Erref**: AB-219/004
- **Iraupena**: 0:02:12. **Hasi**: 00:06:18. **Bukatu**: 00:08:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Jarrera politikoak » Komunistak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Politika » II. Mundu Gerra (1939-1945) » Alemaniarren alde edo kontra ibiliak

Laburpena:
Sozialistak ere erresitentzia baziren ere, Francoren propaganda komunisten kontrakoa zen. 1941. urte inguruan 'Division Azul'. Blokeo ekonomikoa bukatu eta tailer txiki batzuk desagertu egin ziren.

117. Makinak erosteko dibisak behar

- **Erref**: AB-219/005
- **Iraupena**: 0:00:49. **Hasi**: 00:08:30. **Bukatu**: 00:09:19
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ekonomia eta industria » Txanponak, diru-kontuak
- Ekonomia eta industria » Industria motak » Erreminta-makinak

Laburpena:
Makinak kanpotik ekartzeko dibisa falta zen. Gabilondo, Star, Alfa enpresek espotatu egiten zuten, eta dibisei esker bazuten kanpoan makinak erostea.

118. Armeria eskolatik tailerrera

- **Erref**: AB-219/006
- **Iraupena**: 0:00:33. **Hasi**: 00:09:19. **Bukatu**: 00:09:52

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeria eskolatik atera eta tailerra berehalakoan jartzen zutenak asko ziren, bankuek laguntza ematea erraza baitzen.

119. Gerra denboran etxerik ez

- **Erref**: AB-219/007
- **Iraupena**: 0:02:03. **Hasi**: 00:09:52. **Bukatu**: 00:11:55
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Lan-baldintzak
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Ekonomia gerra garaian
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
Zaila izaten zen gerra denboran etxea topatzeko, batez ere kanpotarrek. Eztabaida handia egon zen herrian etxe gehiago sortu edo lantegi gehiago. Ermua nola handitu zen.

120. Galiziarrak Eibarren

- **Erref**: AB-219/008
- **Iraupena**: 0:02:47. **Hasi**: 00:11:55. **Bukatu**: 00:14:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Familia eta harremanak » Lagunartea eta familia » Etxearen egitura

Laburpena:
Galiziatik jende asko joan zen Eibarrera. Lehenengo galiziarra Dorado izan zen. Eskulana egiten zuten batez ere, baina poliki-poliki industriara pasa ziren. Gasik ez zen, eta sukaldean ekonomika. Gaztainondoak ebaki zituzten etorkinei egurra emateko.

121. Galiziatik trenez

- **Erref**: AB-219/010
- **Iraupena**: 0:00:29. **Hasi**: 00:14:54. **Bukatu**: 00:15:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Boom industriala
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Trenak

Laburpena:
Trenez etortzen ziren etortzen ziren etorkinak Eibarrera.

122. 1953rako gurdirik ez

- **Erref**: AB-219/011
- **Iraupena**: 0:01:38. **Hasi**: 00:15:23. **Bukatu**: 00:17:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Garraioak » Autoak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak

Laburpena:
General Motorsen zabalkundea. Kamioiak hasi ziren, Vespak eta ondoren 600ak. Lambretta.

123. Ullastresen ekonomia plana

- **Erref**: AB-219/012
- **Iraupena**: 0:01:41. **Hasi**: 00:17:01. **Bukatu**: 00:18:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
1958. urtean Opusekoak sartu ziren gobernuan, eta tailer txiki asko itxi ziren haien 'plan Ullastre' delakoaren ondorioz. Honek kalitatezko produkzioa ekarri zuen.

124. Orbea eta Gabilondo Eibartik kanpora

- **Erref**: AB-219/014
- **Iraupena**: 0:01:35. **Hasi**: 00:23:31. **Bukatu**: 00:25:06
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ekonomia eta industria » Industria motak » Armagintza
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak
- Herria, azpiegitura » Garraioak » Bizikletak eta motorrak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Eibartik atera ziren lehen enpresak Orbea eta Gabilondo izan ziren. Orbearen kartutxoak Gasteizera eta Gabilondoren pistolak. Elgoibarrera joan ziren. Sozialistak grebekin hasi eta beldurrez Eibartik kanpora egin zuten salto. CIL bizikletak.

125. Industriaren garapena Eibar inguruan

- **Erref**: AB-219/015
- **Iraupena**: 0:02:24. **Hasi**: 00:25:06. **Bukatu**: 00:27:30
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak
- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Eibarrera etorri, eta ondoren Eibar inguruko herrietara zabaltzen hasi zen industria eta industriako langileria. Etxeak eraiki zituten Armeria eskola ondoan, populazioa handitzearen ondorioz.

126. Imperial lantegieraren gainbehera

- **Erref**: AB-219/016
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:27:30. **Bukatu**: 00:30:00
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Politika » Gerraostea eta Francoren diktadura » Ekonomia gerraostean

Laburpena:
Patria idazteko makinak egiten zituen Imperial lantegia itxi zutenekoa, salmenta sarerik ez zuela eta.

127. Peli Egañaren ekarpena: Lanbide Unibertsitatea

- **Erref**: AB-219/017
- **Iraupena**: 0:01:24. **Hasi**: 00:30:00. **Bukatu**: 00:31:24
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Peli Egaña sindikatuan sartu eta, autoritateek gaizki ikusirik bazegoen ere, Lanbide Unibertsitatea sortzea lortu zuen.

128. Beltran eta Armeriaren handitzea

- **Erref**: AB-219/019
- **Iraupena**: 0:02:30. **Hasi**: 00:31:37. **Bukatu**: 00:34:07
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Lantegiak » Ekonomia eta industria » Gipuzkoako lantegiak » Debabarreneko lantegiak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Beltran izan zen Armeria eskolako zuzendaria. Industriak ez omen zion industriari lagundu. Berak egin zuen eskolaren handitze diseinua. Maisuak ordaintzeko dirurik ez eta estatu mailako kudeaketara pasa zen eskola. Peritu lanetan aritzeko baliabideak jarri zizkien ikasleei Tarrasan.

129. Armeria eskolako garairik onena

- **Erref**: AB-219/020
- **Iraupena**: 0:02:25. **Hasi**: 00:34:07. **Bukatu**: 00:36:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Ormaetxeak mikromekanika eta elektronika sartu zuen Eibarren. Beltran eta Ormaetxearen artean eskolaren sasoirik onena lortu zuten, 1946-65 artean.

130. Demokrazian armeria eskolari laguntza kendu

- **Erref**: AB-219/021
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:36:32. **Bukatu**: 00:37:38
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Armeria eskolaren garairik onena 1946-65 bitartean izan zen. Estatu mailan demokarazia jarri zenean boterean, laguntzak kendu eta garai iluna hasi zen.

131. Armeria eskolaren eraikina

- **Erref**: AB-219/023
- **Iraupena**: 0:01:13. **Hasi**: 00:39:01. **Bukatu**: 00:40:14
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Herria, azpiegitura » Herri-antolaketa » Eraikuntzak eta azpiegiturak
- Ohiturak eta bizimodua » Hezkuntza » Goi mailako ikasketak

Laburpena:
Eskolaren eraikina nola garatu zen kontatzen du.

132. Eibarren sorginik bai?

- **Erref**: AB-219/027
- **Iraupena**: 0:04:08. **Hasi**: 00:47:07. **Bukatu**: 00:51:15
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak

- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Eibarren igarleak eta sorginak zeudela esaten zen, ikatza botatzen omen zuten tximinietatik. Jose Mariren ama joan zen igarlearengana. Aita umea zeneko kontakizun bat.

133. Anbotoko dama eta arrano kumea

- **Erref**: AB-219/029
- **Iraupena**: 0:02:43. **Hasi**: 00:52:46. **Bukatu**: 00:55:29
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Nekazari batzuek arrano kumea hartu zuten baserritarrei adarra jotzeko. Arranoa handitu eta lastora lotu zuten. Anbotoko damak sua alde abtetik bestera eramaten zuela zabaldu zuten gazteek, eta arranoaren lastoari sua eman zioten. Horrela, gau osoa pasa zuen arranoak hegaka, eta denek Mari zela pentsatu zuten.

134. Ermuko lamiak

- **Erref**: AB-219/031
- **Iraupena**: 0:01:27. **Hasi**: 00:55:56. **Bukatu**: 00:57:23
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Ipuinak, mitoak eta istorioak
- Ohiturak eta bizimodua » Erlijioa » Ohiturak eta sinesmenak

Laburpena:
Lamiek urrezko orrazia omen zuten. Ermuko jendeak ikusi izana onartzen zuen. Eibarren ordea, lamiak baino sorginak zeudela esaten zen, kateak botatzen zituztela.

135. 1949. urtean Franco Eibarrera

- **Erref**: AB-219/033
- **Iraupena**: 0:02:10. **Hasi**: 00:57:32. **Bukatu**: 00:59:42
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Imperial lantegian zegoen Jose Mari lanean Franco Eibarrera etorri zenean.

Karlistak Franco agurtzera jetsi ziren. Jose Mari atifranquista zen eta ez zen haren desfilea ikustera joan. Lantegian jai izan zuten bisitagatik.

136. Herria Francoren beldur

- **Erref**: AB-219/034
- **Iraupena**: 0:01:19. **Hasi**: 00:59:42. **Bukatu**: 01:01:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Beldurra zela eta Francori babesa ematen zioten herritar askok, nahiz eta haren alde ez egon. Francok Eibar bisitatu zuenean, jendea kalera jaitsi zen desfilea ikustera.

137. Erreferenduma egin zenekoa

- **Erref**: AB-219/035
- **Iraupena**: 0:02:53. **Hasi**: 01:01:01. **Bukatu**: 01:03:54
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Beharrezkoa zen erreferendumean parte hartzea. Mahaiburu izatea egokitu zitziaon Jose Mariri. Ez joateagatik dirua ordandu edo kartzelara joan beharko zuela esan zioten. Emaztearen aita karlista ezaguna zen, eta harengatik baimena eman zioten mahaiburu ez izateko.

138. Nazionalista izateagatik arazoak nobiotan

- **Erref**: AB-219/037
- **Iraupena**: 0:01:36. **Hasi**: 01:06:22. **Bukatu**: 01:07:58
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Bikote kontuak » Ligatzea
- Politika » Gerra zibila (1936-1939) » Errepresioa

Laburpena:
Nobiotan Ermura joaten zen. Emaztearen aita karlista ezaguna zen eta arazoak eman zizkion Jose Marirekin nobiotan hasteak.

139. Beldurra bai, baina demokrazian

- **Erref**: AB-219/038
- **Iraupena**: 0:01:33. **Hasi**: 01:07:58. **Bukatu**: 01:09:31
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Jarrera politikoak » Liskarrak politikan

Laburpena:
Armeria eskolako greba lehenengoetarikoa izango zen, 1946 inguruan. Orokorrean Eibarren harreman ona mantendu zen hiritarren artean.

140. 1934ko urriko iraultza

- **Erref**: AB-220/002
- **Iraupena**: 0:04:04. **Hasi**: 00:01:17. **Bukatu**: 00:05:21
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Gerra aurrea » 1931-1936: II. Errepublika

Laburpena:
Urriko iraultza hasi zenean bost bat urte zituen Jose Marik. Aitak leihoetan koltxoiak jarri zituen. Tiroteo hotsa entzun eta eskilaran jendea tiroka ari zela konturatu zen aita, eta kanpora bidali zituen.Autobusetan etortzen zen 'Guardia de asalto'. Bertatik lurrera salto egiten zuten.

141. Herriko antifrankistak

- **Erref**: AB-220/004
- **Iraupena**: 0:03:22. **Hasi**: 00:07:30. **Bukatu**: 00:10:52
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Jarrera politikoak » Sozialistak

Laburpena:
Herriko jendearekin zuen harremana, jaien artean Marcelino Benigno, Toyostarrak...

142. Julio Aldai 'txinua'

- **Erref**: AB-220/005
- **Iraupena**: 0:02:09. **Hasi**: 00:10:52. **Bukatu**: 00:13:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Politika » Politika eta Franco
- Politika » Jarrera politikoak » Komunistak

Laburpena:
Julio Aldairi buruzkoak. Beste komunista batzuk.

143. Mendiko lehiaketak: buzoien kontuak

- **Erref**: AB-221/002
- **Iraupena**: 0:04:37. **Hasi**: 00:00:24. **Bukatu**: 00:05:01

- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Mendia eta hondartza » Mendizaletasuna

Laburpena:
Jose Marik 3 lehiaketetan parte-hartu zuen. Beraientzako lehiaketa hauek sakratuak ziren. Mendian zegoan buzoian txartela lagatzen zen, esaten halako egunean halako mendira joan zarela...Ibilaldi ofizialetan pentsatzen du debekatuta zegoela beste mendiren batera joatea lehiaketa egitera. 30.000 edo 20.000 m. egitea izaten zen helburua. Mendi desberdinak igo eta bakoitzean altuera gehitzen joan behar zen. Umeendako ere, 15 mendiko lehiaketak zeuden. Lehiaketak amaitzean, domina bat ematen zuten.

144. Indalezio Ojanguren, "El fotógrafo águila"!

- **Erref**: AB-221/004
- **Iraupena**: 0:01:06. **Hasi**: 00:06:55. **Bukatu**: 00:08:01
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk

Laburpena:
Ojanguren sarritan joaten zen mendira, eta argazki asko horregatik daudela esan daiteke. Penagarria da Eibarren bere argazki fondorik ez egotea. Indalezio, famatua zen, baina ez Eibarren bakarrik, Espainia osoan. Oso urduria zen. Txarteletarako argazkiak ateratzera joaten zenean, fokuak, Indalezio tapatua, argazkia kristalarekin ateratzen zen; orduan ez zegoan karreterik eta.

145. David Arriola eta Agapito Anitua Eibarko Klub Deportiboko pertsonaiak

- **Erref**: AB-221/005
- **Iraupena**: 0:03:36. **Hasi**: 00:08:01. **Bukatu**: 00:11:37
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Ohiturak eta bizimodua » Kontakizunak eta sinesmenak » Anekdotak, kontakizunak

Laburpena:
Beste argazkilari bat mendian asko ibili zena, Dabid Arriola. Xakea; dantzak; mendigoizale amorratua; argazkiak... Pertsonaia bat Eibarko Klub Deportiboan. Bera eta Agapito Anitua, oso espezialak izan ziren Deportiboarentzako. Adarjotzaileak eta oso alaiak.

146. Familiak gaitzizenen bitartez ezagutu

- **Erref**: AB-221/007
- **Iraupena**: 0:04:06. **Hasi**: 00:12:34. **Bukatu**: 00:16:40
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk
- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Gaitzizenak

Laburpena:
Lehen Eibarren familiak gaitzizengatik ezagutzen ziren. Baina inor ez zen haserretzen. Indalezio Ojangureni medikuarekin pasatutako gaitzizenen inguruko anekdota bat kontatzen du. Jose Marik asko ezagutzen zuen Indalezio. Argazki guztiak berak atera zizkion. Geroago etorri ziren Plazaola eta Castrillo-Ortuoste. Castrillok eta Ortuostek, jaunartzetako argazkiak egiten zituzten, baina famosoena Indalezio zen; Marqués de Santa María del Villar-en parekoa.

147. Eibarko Klub Deportiboko elkartasuna

- **Erref**: AB-221/008
- **Iraupena**: 0:00:42. **Hasi**: 00:16:40. **Bukatu**: 00:17:22
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Aisia » Kirola

Laburpena:
Eibarko Klub Deportiboan ez zen bereizketarik egiten gizarte klaseen artean. Nahiz eta dirua eduki, ibilaldiak kamioietan edo autobusetan egiten ziren, denak batera joaten ziren.

148. Indalezio Ojangurenen argazki denda

- **Erref**: AB-221/009
- **Iraupena**: 0:06:10. **Hasi**: 00:17:22. **Bukatu**: 00:23:32
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Aisia » Kultura » Beste adierazbide batzuk

Laburpena:
Indalezio Ojangurenek argazki denda bat zuen, berak eramaten zuena. Behealdean, "Ojanguren y Markaide" tailerra zegoen. Bertan arduradun moduan, Juanito San Martin. Goialdean Indalezioren denda, bere gauzatxoak saltzeko eta argazkiak ateratzeko. Atzealdean, laborategia zeukan. Lokala, estua eta luzea zen. Gaur San Juan kalea doa bertatik. Postalak ere saltzen zituen. Barruan edukitzen zituen bitrinak argazkiak erakusteko. Bere lana zerbait jarraitu zuena, Benigno Plazaola izan zen. Indalezio nagusitu zenean, mendiko argazki gehienak Plazaolak egiten zituen.

149. Irratiaren inguruko kontuak

- **Erref**: AB-221/012
- **Iraupena**: 0:02:36. **Hasi**: 00:25:07. **Bukatu**: 00:27:43
- **Multimedia**: bideoa online ikusgai

Gaia(k):

- Familia eta harremanak » Herriko giroa » Pertsonaia ezagunak
- Kultura » Aisia » Hedabideak » Irratia

Laburpena:
Etxe askotan ez zegoen nahikoa diru irratia erosteko. Gerra ostean, debekatuta zegoen Radio Londres entzutea. Poliziak harrapatuz gero, multa bat jasotzen zen. Eduardo (Edorta) Alberdi, Isidoro Trokaola, Gregorio Aranberri, Sixto López de Gereñu.. Genaro Bonetak zuen botikan batu, eta ezkutuan, irratia entzuten egoten ziren. Jose Marik etxean ez zuen irratirik eta gogoan dauka eskolako lagun baten etxera joan zenekoa, Espainia-Frantzia partidua entzutera (1946 inguruan).

Ahotsak.eus-eko edukiarekin sortutako dokumentu automatikoa.
2026-11-16

CC-by-sa | **Ahotsak.eus**
Badihardugu Euskara Elkartea
Markeskua Jauregia, 20600 Eibar
943121775 - ahotsak@ahotsak.com